

Brüssel, 7.2.2023
COM(2023) 63 final

2023/0025 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

**millega muudetakse direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud
jätmete (elektroonikaromude) kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

25. jaanuaril 2022 tunnistas Euroopa Liidu Kohus kohtuasjas C-181/20 tehtud otsuses¹ elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmeid käsitleva direktiivi 2012/19/EL (edaspidi „elektroonikaromude direktiiv“) artikli 13 lõike 1 põhjendamatu tagasiulatuva jõu tõttu kehtetuks selles osas, milles on sätestatud, et tootjad peavad rahastama ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 13. augustini 2012 turule lastud päikesepaneelidest tekkinud jäätmete kogumise, töötlemise, taaskasutamise ja keskkonnaohutu kõrvaldamise kulusid. Viimati nimetatud kuupäev on tollase uue elektroonikaromude direktiivi (millega asendati direktiiv 2002/96/EÜ) jõustumise kuupäev. Alates elektroonikaromude direktiivi jõustumisest lisati selle kohaldamisalasse päikesepaneelid. Lisaks rakendati „avatud kohaldamisala“ 2012. aasta direktiivis laiemalt, alates 15. augustist 2018, muutes sellega seoses varasema direktiivi 2002/96/EÜ kohaldamisala.

Euroopa Kohus väidab, et enne direktiivi 2012/19/EL vastuvõtmist oli liikmesriikidel vastavalt jäätmeid käsitleva direktiivi 2008/98/EÜ² artiklile 14 võimalus nõuda päikesepaneelidest tekkinud jäätmete käitlemisega seotud kulude kandmist praegustelt või varasematelt jäätmevaldajatelt või päikesepaneelide tootjalt või turustajalt. Hiljem direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõikes 1 kehtestatud reeglit, mille kohaselt peavad muude kui kodumajapidamistes kasutatavate päikesepaneelide olemusringi lõpus kasutusest kõrvaldamisega seotud kulud kandma kõigis liikmesriikides tootjad, sealhulgas juhul, kui tooted olid juba turule lastud ajal, mil kehtisid varasemad õigusnormid, tuleb Euroopa Kohtu sõnul pidada tagasiulatuvalt kohaldatavaks. Sellisena võib see rikkuda õiguskindluse põhimõtet.

Otsuses nõutakse järeelmeetmeid, muutes sihipäraselt elektroonikaromude direktiivi ja selle artikli 13 lõiget 1, milles käsitletakse muude kasutajate kui kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise ja töötlemise rahastamist.

Lisaks leiti, et muuta tuleks ka elektroonikaromude direktiivi artikli 12 lõiget 1, kuna see sisaldab samalaadset sätet kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmete kohta. Kuigi Euroopa Kohtu otsuses ei käsitletud seda artiklit sõnaselgelt kõnealuse kohtuasjaga seotuna, võib ka seda artiklit pidada kohtu põhjendusi arvesse võttes tagasiulatuvaks, mistõttu tuleb teha sarnane muudatus.

Sihipärasel komisjoni ettepanekus käsitletakse ka Euroopa Kohtu otsuse mõju muudele toodetele, mis kuuluvad alates 15. augustist 2018 elektroonikaromude direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis b sätestatud „avatud kohaldamisalasse“, mille puhul sarnaneb olukord päikesepaneelide olukorraga, mida Euroopa Kohus käsitles sõnaselgelt. Eelkõige võib „avatud kohaldamisala“ hõlmata nii kodumajapidamiste elektri- ja elektroonikaseadmeid kui ka elektri- ja elektroonikaseadmeid, mis on mõeldud muudele kasutajatele kui kodumajapidamised³. Mõlemal juhul peab Euroopa Kohtu otsusele tuginedes täpsustama, et

¹ ELT C 222, 6.7.2020.

² ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30.

³ Komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule, milles käsitletakse direktiivi 2012/19/EL (elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kohta) (uus elektroonikaromude direktiiv) kohaldamisala läbivaatamist, uue elektroonikaromude direktiivi artikli 7 lõike 1 kohaste kogumismäärade saavutamise

tootjad on kohustatud „avatud kohaldamisalasse“ kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmekäitlust rahastama alles alates 15. augustist 2018.

Seega hõlmab komisjoni ettepanek ka artikli 12 lõike 1 muutmist. Tehakse ettepanek muuta artikli 12 lõikeid 3 ja 4, et täpsustada, millal tootjate rahastamiskohustust kohaldatakse.

Selleks, et muuta Euroopa Kohtu põhjendustele tuginedes tagasiulatuvat jõudu, on komisjoni ettepaneku eesmärk muuta ka artikli 15 lõiget 2, milles viidatakse elektri- ja elektroonikaseadmete märgistusele.

Lisaks ajakohastatakse käesoleva ettepanekuga elektroonikaromude direktiivi artikli 14 lõike 4 ja artikli 15 lõike 2 viiteid Euroopa standardile EN 50419 elektri- ja elektroonikaseadmete märgistuse kohta seoses elektroonikaromude liigiti kogumisega, asendades kõnealuse standardi 2006. aasta versioonile osutava viite 2022. aasta versioonile osutava viitega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Praegu kehtivad liidu õigusnormid elektroonikaromude käitluse kohta on sätestatud direktiivis 2012/19/EL.

Ettepaneku eesmärk on muuta elektroonikaromude direktiivi artikli 12 lõikeid 1, 3 ja 4, artikli 13 lõiget 1 ja artikli 15 lõiget 2 järelmeetmena Euroopa Liidu Kohtu otsusele kohtuasjas C-181/20. Kõnealustes sätetes käsitletakse elektroonikaromude direktiivi aluspõhimõtteks olevat laiendatud tootjavastutuse põhimõtet, mis oli sätestatud juba esimeses direktiivis 2002/96/EÜ, ning Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud põhimõtte „saastaja maksab“ rakendamist. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte on üksikasjalikumalt sätestatud jäätmeid käsitlevas direktiivis 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv). Ettepanekuga säilitatakse laiendatud tootjavastutust käsitlevate sätete täielik toime. Euroopa Kohtu otsust silmas pidades tuleb siiski järgida tagasiulatuva jõu puudumise põhimõtet ja sellega seotud ettevõtjate huve seoses ajaga, mil elektroonikaromude direktiiv ei olnud veel kohaldatav päikesepaneelide ega hiljem direktiivi kohaldamisalasse lisatud muude toodete suhtes.

Ettepaneku eesmärk on muuta ka artikli 14 lõiget 4 ja artikli 15 lõiget 2, et ajakohastada viidet Euroopa standardile EN 50419, asendades viite CENELECi poolt 2006. aasta märtsis vastu võetud standardile EN 50419 selle standardi muudetud versiooniga, mis võeti vastu 2022. aastal, ning ajakohastada standardi viiteid elektroonikaromude direktiivile (EN 50419:2022).

Need kavandatud sihipärased muudatused ei ole seotud ühegi teise elektroonikaromude valdkonna poliitikasättega.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Kavandatud sihipäraste muudatuste puhul säilib direktiivi ja selle laiendatud tootjavastutuse sätete sidusus liidu muude poliitikavaldkondadega.

---

tähtaegade läbivaatamist ning võimalust sätestada kõnealuse direktiivi III lisas esitatud elektri- ja elektrooniliste seadmete ühe või mitme kategooria puhul individuaalsed kogumismäärad (COM/2017/0171 final).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu keskkonnakaitset käsitleva artikli 192 lõikel 1, mis on muudetava õigusakti õiguslik alus.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Vastavalt direktiivi 2012/19/EL põhjendusele 36, kuna direktiivi eesmärki ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning probleemi ulatuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.

Võttes arvesse, et sihipärase muudatuse eesmärk on muuta direktiivi juba olemasolevaid sätteid kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega, võib järeldada, et järgitakse subsidiaarsuse ja ELi lisaväärtuse põhimõtet, nagu see oli algselt kavandatud direktiivi 2012/19/EL vastuvõtmisega. Lisaks, võttes arvesse, et liikmesriigid võivad erinevalt tõlgendada küsimust, millal laiendatud tootjavastutust päikesepaneelide ning kohaldamisalasse kuuluvate uute elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes kohaldatakse, on muudatus vajalik.

- **Proportsionaalsus**

Vastavalt direktiivi 2012/19/EL põhjendusele 36 ja kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe elektroonikaromude direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik selle eesmärgi saavutamiseks.

Võttes arvesse, et sihipärase muudatuse eesmärk on muuta direktiivi juba olemasolevaid sätteid kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega, võib järeldada, et järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet, nagu see oli algselt kavandatud direktiivi 2012/19/EL vastuvõtmisega.

- **Vahendi valik**

Võttes arvesse, et sihipärase muudatuse eesmärk on muuta elektroonikaromude direktiivi juba olemasolevaid sätteid kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega, esitatakse käesolev ettepanek direktiivi 2012/19/EL muutva direktiivi ettepanekuna.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Liikmesriikide eksperte teavitati tagajärgedest, mida avaldab Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-181/20, ja jätmete eksperdirühma 7. aprilli 2022. aasta koosolekul elektroonikaromude direktiivi 2012/19/EL rakendamise kohta,⁴ kus komisjon tutvustas sihipärase muudatuse põhielemente ja palus tagasisidet. Kavandatavale edasisele tegevusele ei esitatud vastuväiteid ega tehtud konkreetseid märkusi.

---

⁴ Koosoleku päevakord ja protokoll on kättesaadavad [komisjoni eksperdirühmade ja muude sarnaste üksuste registris \(europa.eu\)](#). Vt eelkõige päevakorra punkt 3.

Võttes arvesse, et kohtu otsuse kohaselt peab komisjon kohtuotsust põhjendamatu viivitusega rakendama, ja arvestades ettepaneku piiratud laadi, rohkem sidusrühmadega ei konsulteeritud.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Võttes arvesse käesoleva ettepaneku selgelt määratletud ja piiratud kohaldamisala Euroopa Liidu Kohtu otsuse käsitlemiseks, ei olnud vaja kasutada väliseksperte.

- **Mõju hindamine**

Mõju ei hinnatud, kuna komisjonil ei olnud muud valikut kui muuta elektroonikaromude direktiivi konkreetseid artikleid vastavalt Euroopa Liidu Kohtu otsusele kohtuasjas C-181/20.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Algatus piirdub elektroonikaromude direktiivi artikli 12 lõigete 1, 3 ja 4, artikli 13 lõike 1 ja artikli 15 lõike 2 muutmise järelmeetmena Euroopa Liidu Kohtu otsusele kohtuasjas C-181/20 ning artikli 14 lõike 4 ja artikli 15 lõike 2 muutmise, et ajakohastada viide Euroopa standardile EN 50419. Seega on ettepanekul rangelt kindlaksmääratud kohaldamisala ja formaat.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset. Võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-181/20, tuleb järelmeetmed võtta komisjoni selle sihipärase ettepanekuga elektroonikaromude direktiivi muutmiseks.

4. MÕJU EELARVELE

Kavandatud meede ei mõjuta Euroopa Komisjoni eelarvet. Seega ei ole finantsselgitust esitatud.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Aruandluse kord on juba sätestatud elektroonikaromude direktiivi artiklis 16, mida käesolev sihipärane komisjoni ettepanek ei mõjuta.

Lisaks on elektroonikaromude direktiivi kohaldamisel andmete arvutamise, kontrollimise ja esitamise eeskirjad sätestatud komisjoni 17. detsembri 2019. aasta rakendusotsuses (EL) 2019/2193.

Käesoleva ettepanekuga seoses ei ole vaja täiendavaid meetmeid ega mehhanisme.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Komisjon leiab, et dokumendid, milles liikmesriigid selgitavad direktiivi ülevõtmise meetmeid, on vajalikud selleks, et parandada direktiivi ülevõtmist käsitleva teabe kvaliteeti.

Kavandatud sätete põhieesmärk on tagada Euroopa Liidu Kohtu otsuse täitmine ja seega täpsustada aega, millest alates peavad nii kodumajapidamiste kui ka muude kasutajate kui kodumajapidamiste jaoks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmete tootjad tagama oma toodetest tulenevate jätmete käitluse rahastamise. Seetõttu on uute õigusnormide täielik ja

nõuetekohane ülevõtmine oluline, et tagada selle eesmärgi saavutamine ja ühtlustatud lähenemisviis kõigis liikmesriikides.

Selgitavate dokumentide esitamise nõue võib tekitada täiendavat halduskoormust mõnele liikmesriigile. Selgitavad dokumendid on aga vajalikud selleks, et oleks võimalik kindlalt tõendada, et direktiiv on täielikult ja nõuetekohaselt üle võetud, mis on tähtis eespool nimetatud põhjustel, ning seda ei ole võimalik tulemuslikult tõendada vähem koormavate meetmetega. Lisaks võivad selgitavad dokumendid oluliselt aidata vähendada komisjoni halduskoormust nõuetele vastavuse seirel; ilma selgitavate dokumentideta läheks vaja märkimisväärselt ressursse ja arvukalt kontakte riigiasutustega, et jälgida kõigis liikmesriikides direktiivi ülevõtmise meetodeid.

Eespool öeldut silmas pidades on asjakohane liikmesriikidelt paluda, et nad lisaksid ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost elektroonikaromude direktiivi muutva direktiivi sätete ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artikliga 1 nähakse ette elektroonikaromusid käsitleva direktiivi 2012/19/EL järgmiste artiklite muutmise.

Artikli 12 lõige 1.

Muudatusettepaneku eesmärk on täpsustada aega, millest alates peavad kodumajapidamiste päikesepaneelide ning elektri- ja elektroonikaseadmete (mis kuuluvad elektroonikaromude direktiivi kohaldamisalasse alles alates 15. augustist 2018 („avatud kohaldamisalasse kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed“)) tootjad rahastama kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise, töötlemise, taaskasutamise ja keskkonnaohutu kõrvaldamise kulusid. Eelkõige täpsustatakse lõikes, et kodumajapidamiste päikesepaneelide tootjad rahastavad päikesepaneelidest tekkinud elektroonikaromude kogumist, töötlemist, taaskasutamist ja keskkonnaohutut kõrvaldamist, kui sellised päikesepaneelid lasti turule alates 13. augustist 2012.

Lõikes sätestatakse samuti, et kodumajapidamiste „avatud kohaldamisalasse“ kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete tootjad rahastavad selliste elektroonikaromudega seoses tekkinud eespool nimetatud kulusid, kui elektri- ja elektroonikaseadmed lasti turule alates 15. augustist 2018.

Artikli 12 lõige 3.

Selle sätte eesmärk on jätta direktiivi tekstist välja esimese lause esimene osa „Toodete puhul, mis on turule lastud pärast 13. augustit 2005“, kuna viide 13. augustile 2005 on Euroopa Kohtu otsuse jõustamise tõttu aegunud.

Artikli 12 lõige 4.

Muudatusettepanekuga täpsustatakse, et see lõige viitab üksnes elektroonikaromude direktiivi artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud toodetest tekkinud elektroonikaromudele, välja arvatud päikesepaneelidele.

Artikli 13 lõige 1.

Muudatusettepaneku eesmärk on täpsustada aega, millest alates peavad muude kasutajate kui kodumajapidamiste päikesepaneelide ning elektri- ja elektroonikaseadmete (mis kuuluvad elektroonikaromude direktiivi kohaldamisalasse alles alates 15. augustist 2018 („avatud kohaldamisalasse kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed“)) tootjad rahastama elektroonikaromude kogumise, töötlemise, taaskasutamise ja keskkonnaohutu kõrvaldamise kulusid.

Eelkõige täpsustatakse lõikes, et muude kasutajate kui kodumajapidamiste päikesepaneelide tootjad rahastavad vähemalt päikesepaneelidest tekkinud elektroonikaromude kogumist, töötlemist, taaskasutamist ja keskkonnaohutut kõrvaldamist, kui sellised päikesepaneelid lasti turule alates 13. augustist 2012.

Lõikes täpsustatakse samuti, et muude kasutajate kui kodumajapidamiste „avatud kohaldamisalasse“ kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete tootjad rahastavad sellistest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromudega seotud eespool nimetatud kulusid, kui elektri- ja elektroonikaseadmed lasti turule alates 15. augustist 2018.

Artikli 14 lõige 4.

Selle muudatusettepanekuga ajakohastatakse elektroonikaromude direktiivis sisalduv viide Euroopa standardile EN 50419. Kuna see standard vaadati 2022. aastal läbi, tehakse ettepanek asendada viide standardi 2006. aasta versioonile viitega ajakohastatud, 2022. aasta versioonile.

Artikli 15 lõige 2.

Muudatusettepanek tuleneb artiklite 12 ja 13 muudatustest, et täpsustada, et tootjate kohustust märgistada elektri- ja elektroonikaseadmeid kohaldatakse päikesepaneelide puhul alles alates 13. augustist 2012 ning „avatud kohaldamisalasse“ kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete puhul alles alates 15. augustist 2018. Kavandatud muudatusega ajakohastatakse ka viide Euroopa standardile EN 50419 kooskõlas artikli 14 lõike 4 vastava muudatusega.

Artikkel 2 sisaldab sätteid direktiivi liikmesriikide poolt ülevõtmise kohta.

Artikkel 3 sisaldab sätteid meetme jõustumise kohta.

Artiklis 4 on määratletud meetme adressaadid, kelleks on liikmesriigid.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁵,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁶,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 13. augustil 2012 jõustus direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta, millega asendati direktiiv 2002/96/EÜ.
- (2) Päikesepaneelid, mis ei kuulunud direktiivi 2002/96/EÜ kohaldamisalasse, lisati direktiivi 2012/19/EL kohaldamisalasse alates 13. augustist 2012, kui need lisati direktiivi 2012/19/EL artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud I ja II lisa 4. kategooriasse.
- (3) Direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõikes 1 on sätestatud, et elektri- ja elektroonikaseadmete tootjad rahastavad muude kasutajate kui kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumisest, töötlemisest, taaskasutamisest ja keskkonnaohutust kõrvaldamisest tulenevad kulud, mis tulenevad pärast 13. augustit 2005 turule lastud toodetest.
- (4) 25. jaanuaril 2022 tunnistas Euroopa Liidu Kohus kohtuasjas C-181/20 tehtud otsuses⁷ põhjendamatu tagasiulatuva jõu tõttu kehtetuks direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõike 1 osas, mis puudutab ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 12. augustini 2012 turule lastud päikesepaneelide. Euroopa Kohus leidis, et kuna enne direktiivi 2012/19/EL vastuvõtmist jättis liidu seadusandja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid)⁸ artikli 14 alusel liikmesriikidele valiku nõuda päikesepaneelidest tekkinud jäätmete käitlemisega seotud kulude kandmist praegustelt või varasematelt jäätmevaldajatelt või päikesepaneelide tootjalt või turustajalt ning kehtestas seejärel direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõikes 1 õigusnormi, mille kohaselt peavad need kulud kõikides

⁵ ELT C , , lk .

⁶ ELT C , , lk .

⁷ Euroopa Kohtu (suurkoja) 25. jaanuari 2022. aasta otsus (Nejvyšší soudi eelotsusetaotlus – Tšehhi Vabariik) – VYSOČINA WIND a.s. vs. Česká republika – Ministerstvo životního prostředí (kohtuasi C-181/20) (ELT C 222, 6.7.2020).

⁸ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30.

liikmesriikides kandma tootjad, sealhulgas nende toodete puhul, mis tootjad olid esimesena nimetatud õigusakti kehtivuse ajal juba turule lasknud, tuleb viimati nimetatud reeglit pidada tagasiulatavalt kohaldatavaks, mistõttu võib see rikkuda õiguskindluse põhimõtet. Euroopa Kohus leidis, et selline tagasiulatavus kehtib päikesepaneelide suhtes, mis on turule lastud enne direktiivi 2012/19/EL jõustumist 13. augustil 2012.

- (5) Euroopa Kohtu otsus, millega tunnistati direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõige 1 osaliselt kehtetuks, tähendab otseselt, et seda tuleks muuta nii, et see ei oleks kohaldatav muude kasutajate kui kodumajapidamiste sellistest päikesepaneelidest tekkinud jäätmete suhtes, mis on turule lastud ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 13. augustini 2012. Lisaks on Euroopa Kohtu otsuses esitatud kaalutlusi arvesse võttes vaja muuta direktiivi 2012/19/EL ka seoses selliste kodumajapidamiste päikesepaneelidest tekkinud jäätmete käitluse rahastamisega, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 2012/19/EL artiklit 12, ning seoses muude elektri- ja elektroonikaseadmetega, mis on nii kodumajapidamistest kui ka muudelt kasutajatelt kui kodumajapidamistelt pärit jäätmete puhul, mis on päikesepaneelidest tekkinud jäätmetega võrreldavas olukorras.
- (6) Direktiivi 2012/19/EL artikli 2 lõike 1 punktiga b laiendatakse kõnealuse direktiivi kohaldamisala alates 15. augustist 2018 kõigile elektri- ja elektroonikaseadmetele. Sarnaselt päikesepaneelidele, elektri- ja elektroonikaseadmed, mis ei kuulunud direktiivi 2012/19/EL artikli 2 lõike 1 punkti a kohaselt direktiivi kohaldamisalasse, kuid mis kuulusid selle kohaldamisalasse alates 15. augustist 2018 vastavalt selle artikli 2 lõike 1 punktile b („avatud kohaldamisalasse kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed“), ei kuulunud varem ka direktiivi 2002/96/EÜ kohaldamisalasse. Seega oli liikmesriikidel enne direktiivi 2012/19/EL vastuvõtmist vastavalt direktiivi 2008/98/EÜ artiklile 14 võimalus nõuda kõnealustest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete käitlemisega seotud kulude kandmist praegustelt või varasematelt jäätmevaldajatelt või nende seadmete tootjalt või turustajalt. Seetõttu oleks direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõike 1 kohaldamine avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas C-181/20 esitatud põhjustel vastuolus õiguskindluse põhimõttega. Kuna aga direktiiv 2012/19/EL hõlmab avatud kohaldamisalasse kuuluvaid elektri- ja elektroonikaseadmeid alles alates 15. augustist 2018, tuleks artikli 13 lõiget 1 muuta, et seda ei kohaldataks avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, mis lasti turule ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 15. augustini 2018.
- (7) Sarnaselt direktiivi 2012/19/EL artikli 13 lõikele 1, mida kohaldatakse muude kasutajate kui kodumajapidamiste suhtes, näeb direktiivi 2012/19/EL artikli 12 lõige 1 koostoimes artikli 12 lõikega 3 ette, et tootjad rahastavad kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise, töötlemise, taaskasutamise ja keskkonnaohutu kõrvaldamise kulusid seoses toodetega, mis lasti turule alates 13. augustist 2005. Euroopa Kohtu otsuses kohtuasjas C-181/20 esitatud põhjustel, kuivõrd neid sätteid kohaldatakse ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 13. augustini 2012 turule lastud päikesepaneelide jäätmekäitluskulude ja 13. augustist 2005 kuni 15. augustini 2018 turule lastud avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmekäitluskulude rahastamise suhtes, kohaldataks neid samuti tagasiulatavalt viisil, mis on vastuolus õiguskindluse põhimõttega. Seepärast tuleks direktiivi 2012/19/EL artiklit 12 muuta nii, et seda ei kohaldataks päikesepaneelide suhtes, mis lasti turule ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 13. augustini 2012 ega avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, mis lasti turule ajavahemikul 13. augustist 2005 kuni 15. augustini 2018.

- (8) Direktiivi 2012/19/EL artikli 14 lõikes 4 ja artikli 15 lõikes 2 on sätestatud, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed tuleb märgistada, eelistatavalt vastavalt Euroopa standardile EN 50419, mille CENELEC võttis vastu 2006. aasta märtsis. Kõnealust standardit on muudetud, et ajakohastada selles sisalduvaid viiteid direktiivile 2012/19/EL. Seepärast tuleks artikli 14 lõikes 4 ja artikli 15 lõikes 2 esitatud viidet standardile ajakohastada, et viidata standardi EN 50419 ajakohastatud versioonile, mille CENELEC võttis vastu 2022. aasta juulis.
- (9) Direktiivi 2012/19/EL artikli 15 lõikes 2 on sätestatud, et elektri- ja elektroonikaseadme turulelaskmise kuupäeva üheseks kindlaksmääramiseks tagavad liikmesriigid, et seadmel oleks tähis, millel on märgitud, et seade on turule lastud pärast 13. augustit 2005. Artiklite 12 ja 13 muudatusettepanekutest tuleneva muudatusena tuleks muuta artikli 15 lõiget 2 seoses päikesepaneelide ja avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmetega, et täpsustada, et märgistamiskohustust kohaldatakse päikesepaneelide puhul alles alates 13. augustist 2012 ja avatud kohaldamisalasse kuuluvate elektri- ja elektroonikaseadmete puhul alles alates 15. augustist 2018.
- (10) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta⁹ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide edastamine on põhjendatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2012/19/EL muutmine

Direktiivi 2012/19/EL muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad rahastavad vähemalt artikli 5 lõike 2 kohaselt rajatud kogumiskohtadesse toodud kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumist, töötlemist, taaskasutamist ja keskkonnaohutut kõrvaldamist järgmiselt:

- (a) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud ning pärast 13. augustit 2005 turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest, välja arvatud päikesepaneelidest;
- (b) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud alates 13. augustist 2012 turule lastud päikesepaneelidest, ning
- (c) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud ning alates 15. augustist 2018 turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest, mis ei kuulu artikli 2 lõike 1 punkti a kohaldamisalasse.“;

(b) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

---

⁹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

„3. Iga tootja vastutab lõikes 1 osutatud toimingute rahastamise eest, mis on seotud tema enda toodetest tekkinud jäätmetega. Tootja võib valida, kas ta täidab selle kohustuse individuaalselt või ühineb kollektiivse süsteemiga.“;

(c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. 13. augustil 2005 või enne seda turule lastud, artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud toodetest, välja arvatud päikesepaneelidest tekkinud elektroonikaromude (edaspidi „endisaegsed jäätmed“) käitluskulud rahastatakse ühe või mitme süsteemi poolt, milles kõik tootjad, kes vastavate kulude tekkimise ajal turul tegutsevad, osalevad proportsionaalselt, st proportsionaalselt nende vastava osaga seda tüüpi seadmete turul.“;

(2) artikli 13 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et tootjad rahastavad muude kasutajate kui kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumisest, töötlemisest, taaskasutamisest ja keskkonnaohutust kõrvaldamisest tulenevad kulud järgmiselt:

- (a) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud ning pärast 13. augustit 2005 turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest, välja arvatud päikesepaneelidest;
- (b) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud alates 13. augustist 2012 turule lastud päikesepaneelidest, ning
- (c) elektroonikaromude puhul, mis on tekkinud artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud ning alates 15. augustist 2018 turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest, mis ei kuulu artikli 2 lõike 1 punkti a kohaldamisalasse.“;

(3) artikli 14 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Elektroonikaromude sortimata olmejäätmetena kõrvaldamise vähendamiseks ja nende liigiti kogumise soodustamiseks tagavad liikmesriigid, et tootjad märgistavad turulelastud elektri- ja elektroonikaseadmed nõuetekohaselt IX lisas esitatud tähisega eelistatavalt kooskõlas Euroopa standardiga EN 50419:2022. Tähise võib toote suurusel või funktsioonil tulenevatel erandjuhtudel kanda elektri- ja elektroonikaseadmete pakendile, kasutamisyhendamisele ja garantiidokumendile.“;

(4) artikli 15 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Elektri- ja elektroonikaseadme turulelaskmise kuupäeva üheseks kindlaksmääramiseks tagavad liikmesriigid, et seadmel on tähis, millel on märgitud, et seade on turule lastud pärast 13. augustit 2005. Sel eesmärgil kohaldatakse eelistatavalt Euroopa standardit EN 50419:2022.

Päikesepaneelide puhul kohaldatakse esimeses lõigus osutatud kohustust üksnes päikesepaneelide suhtes, mis on turule lastud alates 13. augustist 2012.

Artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud elektri- ja elektroonikaseadmete puhul, mis ei kuulu artikli 2 lõike 1 punkti a kohaldamisalasse, kohaldatakse esimeses lõigus osutatud kohustust üksnes selliste elektri- ja elektroonikaseadmete suhtes, mis on turule lastud alates 15. augustist 2018.“

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [ühe aasta möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja